

MARATONIN TAISTELU 490 EAA.

KREIKAN RIEMUVOITTO

Kreikkalaiset sotilaat olivat huomattavasti paremmin varustettuja kuin persialaiset. Se oli yksi tärkeä syy heidän voittoonsa.

Persialaiset hallitsivat 2 500 vuotta sitten aluetta, joka ulottui lännessä Libyaan ja idässä Intiaan. Mutta kun sen ajan supervalta halusi valloittaa Kreikan, kävivät useat kaupunkivaltiot vastarintaan. Taistelu ratkaistiin pienessä Maratonin rantakylässä. TEKSTI: ALLAN KLYNNE

Maidonvalkeassa aamuvalloissa tasangolla koilliseen Ateenasta 10 000 kreikkalaista sotilasta heräsi komentoon: Valmistautukaa hyökkäykseen!

He olivat odottaneet viisi päivää. Muutaman kilometrin päässä hämmötti persialaisten ja muiden kummallisesti pukeutuneiden itämaan kansojen suunnaton valloittaja-

armeija. Useita satojatuhansia miehiä, huhuttiin. Mutta yön aikana oli saatu uutinen: "Heillä ei ole hevosia".

Nyt tai ei koskaan. Jos persialaisilla ei ollut heittää peliin pelättyä ratsuväkeään, kreikkalaisilla oli ehkä pieni mahdollisuus.

Runsaan kilometrin pituinen taistelulinja lähti liikkeelle. Pronssiin puettujen soturien hiki kirveli silmissä ja juoksi säärisuojusten alta. Oliivipui-

den välisestä keltaisesta ruohikosta pölyysi ylös sankka tomu. Ennen kuin päivä olisi ohi, olisi kaikki, mitä he elämässään arvostivat joko menetetty tai sitten he olivat olleet mukana — elävinä tai kuolleina — pelastamassa kotikaupunkiaan ja perhettään lopulliselta tuholta.

Kun matkaa vihollisen rintamaan oli noin 150 metriä, alkoivat nuolet viuhua ilmassa. Kreikkalaiset nostattivat sotahuutonsa, kohottivat keihänsä ja juoksivat viime matkan kohti hämmästyneitä persialaisia. Korvia huumaavalla melskeellä joukot iskivät yhteen.

Taistelulla ratkaiseva merkitys

Harvalla historian tapahtumalla katsotaan olleen yhtä ratkaiseva merkitys kuin Maratonin taistelulla. Totunnaisesti on ollut ta-

pana sanoa, että tämän päivän länsimaat olisivat kuin Iran, jos kreikkalaiset olisivat hävinneet: ei demokratiaa, ei sananvapautta ja kaikki naiset huntoon kätettyinä.

Talousekonomisti John Stuart Mill (1806–73) oli sitä mieltä, että Maratonin oli suurempi merkitys Englannin historiaan kuin Hastingsin taistelulla. Ja varmasti historia olisi aivan hyvin voinut ottaa kokonaan toisen suunnan.

Neljän ilmansuunnan kuninkaat

Vuoden 500 eaa. tienoilla Kreikka oli jakautunut joukkoon kaupunkivaltioita, jotka usein sotivat keskenään. Persia puolestaan oli suurin imperiumi, jonka maailma siihen mennessä oli nähnyt, sotilaallinen supervalta loputtomien resurssien. Vajaassa 50

Taistelu käytiin runsaan 40 kilometrin päässä Ateenasta koilliseen lähellä Maratonin kylää, jonka mukaan taistelu sai nimensä.

»Kreikkalaiset kohottivat sotahuutonsa, nostivat keihänsä ja juoksivat viime matkan kohti hämmästyneitä persialaisia»

Lukumäärältään alivoimaiset kreikkalaiset yllättivät vastustajansa hyökkäyksellä Maratonissa, jonne persialaiset olivat nousseet maihin.